

EWOLUCJA PRAWA WOLNOŚCI RELIGIJNEJ W AUSTRALII

W toku swojej ponad 200-letniej historii skolonizowany przez Brytyjczyków kontynent australijski był miejscem realizacji różnych modeli relacji między władzą publiczną a religią, a więc i różnych sposobów określania w prawie granic wolności religijnej. Początkowy model ścisłego zespolenia państwa i Kościoła Anglikańskiego ustąpił systemowi prawnego uprzywilejowania wybranych Kościołów chrześcijańskich, który jednocześnie zapewniał daleko idącą tolerancję dla pozostałych wspólnot religijnych. Rozwiązanie to następnie zastąpione zostało przez model – niekonsekwentnego wprowadzie – rozdziału struktur władzy publicznej od struktur religijnych. Po powstaniu federacji australijskiej ukształtowało się prawodawstwo pozwalające na pragmatyczne popieranie przez protestanckie pod względem ideowym państwo gotowych do współpracy z nim wspólnot religijnych. W postawie akomodacji państwa do religii widoczne było jednak preferencyjne traktowanie światopoglądu religijnego kosztem światopoglądów areligijnych, preferencyjne traktowanie wspólnot chrześcijańskich kosztem niechrześcijańskich oraz sprzyjanie wspólnotom religijnym o dłuższej historii. W warunkach pogłębiającego się na początku nowego milenium pluralizmu ideowego społeczeństwa australijskiego, przed tamtejszym prawem stanowym i federalnym stoi wszakże zadanie przekształcenia dotychczasowego modelu, by sprostać oczekiwaniom żywionym przez członków wielokulturowego, wielowyznaniowego i wieloetnicznego społeczeństwa, które coraz wyraźniej będzie artykułować potrzebę nowoczesnych gwarancji prawnych dla swobód światopoglądowych na wzór systemów ochrony przyjętych w krajach Unii Europejskiej lub USA.

THE EVOLUTION OF THE RIGHT TO RELIGIOUS FREEDOM IN AUSTRALIA

Throughout over two hundred years of its history, the Britain-colonized Australian continent has seen various models of relations between the secular and religious authority and, consequently, various legal solutions to the issue of the boundaries of religious freedom. The original model of relative unity of the state and the Anglican Church was superseded by a system of legal privileges granted to selected Christian churches, however, with far-reaching toleration of the remaining religious communities.

This solution was further replaced by a model of – though not complete – separation between the public authorities and religious structures. After the establishment of the Australian Federation, the newly-made legislation allowed the ideologically Protestant state to sanction

cooperative religious groups. Nevertheless, the state's attitude to religion displayed a preferential treatment of religious rather than non-religious outlook, of Christian rather than non-Christian communities and favouring religious groups of long standing. With the currently deepening ideological pluralism of the Australian society, the country's state and federal law is facing a challenge of transforming the existing model in order to meet the expectations of the multicultural, multiconfessional and multiethnic society. This society will even stronger voice the requirement of modern legal guarantees for the liberty of worldviews, following the patterns adopted in the USA and European Union.